

Sigortalı olarak çalışan avukata işten ayrıldıktan sonra yapılacak ödemelerin vergilendirilmesi.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	84098128-120[65-2019/5]-134497
Tarih	20.04.2020

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İzmir Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : 84098128-120[65-2019/5]-E.134497

20.04.2020

Konu : Sigortalı olarak çalışan avukata işten ayrıldıktan sonra yapılacak ödemelerin vergilendirilmesi.

İlgi : 24/09/2019 tarihli özelge talep formunuz.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, bir mesleki kuruluştaki sigortalı olarak çalıştığınızı, daha evvel bir hukuk bürosunda ücretli/sigortalı avukat olarak çalıştığınızı, o dönemde Baro tarafından zorunlu müdafilik kapsamında yapılan atamalar ve adli yardım hizmetlerinizden dolayı hak edilmiş alacaklarınızın olduğunu, bu alacakları tahsil edebilmeniz için serbest meslek makbuzu düzenlemeniz gerektiğini, şu anda mesleki bir kuruluştaki çalışmanızdan dolayı makbuz düzenleme imkanınız bulunmadığını belirterek, özel hukuk bürosunda çalıştığınız döneme ilişkin yapmış olduğunuz görevlerden dolayı hak etmiş olduğunuz alacakların tahsiline ilişkin nasıl bir yol izleneceği hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun;

61 inci maddesinde,

"Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlarla sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.

Ücretin, ödenek, tazminat, kasa tazminatı, mali sorumluluk tazminatı, tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez",

65 inci maddesinde,

"Her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancıdır.

Serbest meslek faaliyeti, sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmayan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır... "

Yine aynı Kanunun "*Arızı Kazançlar*" başlıklı 82 nci maddesinin birinci fıkrasının (1-6) numaralı bentlerinde vergiye tabi arızı kazançlar sayılmış olup, aynı fıkranın (5) numaralı bendinde ise, gerçek usulde vergiye tabi mükelleflerin terk ettikleri işleri ile ilgili olarak sonradan elde ettikleri kazançların (zarar yazılan değersiz alacaklarla, karşılık ayrılan şüpheli alacakların tahsili dahil.) arızı kazanç olarak vergilendirileceği hükme bağlanmıştır.

hükümlerine yer verilmiştir.

Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında, nakden veya hesaben yaptığı ödemelerden tevkifat yapmak zorunda olanlar sayılmış olup, aynı maddenin 2/(b) bendinde ise yaptıkları serbest meslek işleri dolayısıyla bu işleri icra edenlere yapılan ödemelerden % 20 oranında tevkifat yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun "*Makbuz mecburiyeti*" başlıklı 236'ncı maddesinde; "*Serbest meslek erbabı, mesleki faaliyetlerine ilişkin her türlü tahsilatı için iki nüsha serbest meslek makbuzu tanzim etmek ve bir nüshasını müşteriye vermek, müşteride bu makbuzu istemek ve almak mecburiyetindedir.*" hükmü yer almıştır.

Diğer taraftan, 221 Seri No.lu Gelir Vergisi Tebliğinde serbest meslek faaliyetinin arızı olarak yapılması halinde, mükelleflerin katma değer vergisi ve geçici vergi yükümlülüklerinin bulunmadığı gibi defter tutma ve makbuz düzenleme zorunluluklarının da söz konusu olmadığı belirtilmiştir.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, özel hukuk bürosunda ücretli avukatlık görevini ifa ettiğiniz dönemde Baro tarafından verilen işler dolayısıyla hak edilmiş olup, ücretli avukatlık görevinden ayrıldığınız tarihten sonra tarafınıza yapılacak olan söz konusu ödemeler, arızı serbest meslek kazancı olarak değerlendirileceğinden bu kapsamda tarafınıza ödenecek vekalet ücretleri karşılığında serbest meslek makbuzu düzenleme zorunluluğunuz bulunmamaktadır. Ancak, söz konusu vekalet ücreti üzerinden Gelir

Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının 2/(b) bendine göre % 20 oranında tevkifat yapılması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

İmza

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 10.09.2026